

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

Notícies ACCC

Número 27 octubre-novembre 2008

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

EUSJA

European Union of Science Journalists' Associations

A L'ÀRTIC A BORD DE L'AMUNDSEN

Els passats mesos de juny i juliol el periodista Toni Pou va viatjar a bord del vaixell Amundsen gràcies a una beca de les 15 que concedia la Federació Mundial de Periodistes Científics, WFSJ, com a iniciativa per fomentar la divulgació i comunicació de la recerca que s'està duent a terme a l'Àrtic, i amb motiu del quart Any Polar Internacional, que se celebra aquest any fins al març de 2009.

L'Any Polar Internacional és una iniciativa científica de gran envergadura en què hi participen milers de científics de 60 països i de diverses disciplines d'investigació que fan recerca en diversos observatoris distribuïts per tot l'Àrtic.

Durant la seva estada en Toni Pou va escriure un blog on podeu llegir les seves anotacions a bord de l'*Amundsen* <http://tonipoualartic.blogspot.com>. En breu publicarà un article per a l'ACCC al seu web www.accc.cat, on esmenta, entre d'altres, algunes observacions com: "Durant aquest temps vaig poder observar com treballen els científics, entendre per què fan el que fan i què esperen obtenir de la seva recerca" o "el fet de tenir a l'abast tants científics de diversos camps, poder-hi parlar exhaustivament i estar amb ells mentre treballen és la situació ideal per a qualsevol periodista científic".

Toni Pou davant l'Amundsen (Foto-grafia de Lucy Calderon)

L'OLI COM A NOTÍCIA

El passat 13 d'octubre de 2008 va tenir lloc al Col·legi de Periodistes de Catalunya la primera reunió monogràfica de la Plataforma de Comunicació en Seguretat Alimentària, coorganitzada per l'Observatori de Comunicació Científica de la Universitat Pompeu Fabra, OCC-UPF i l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària, (ACSA).

L'objectiu d'aquest acte fou revisar diferents aspectes relacionats amb el consum domèstic d'oli i de diferents tipus de greixos que formen part de la nostra dieta, i analitzar com millorar la comunicació d'aquestes qüestions per tal d'augmentar la capacitat de decisió del ciutadà.

L'acte es va dividir en dues parts. La primera part consistí en quatre ponències d'experts en la matèria, mentre que la segona fou un debat amb representats del món de la comunicació: Josep Grau del diari *Segre*, Eva Pomares del diari *El Punt*, Ricardo Oleaga, director de la revista

Consumer Eroski, Eduard Querol, periodista de l'àrea de Salut dels Serveis Informatius de la Televisió de Catalunya, Mercè Piqueras, presidenta de l'ACCC, Glòria Cugat i Patricia Gosalbez de l'ACSA, i Gemma Revuelta i Sara Garcia de l'OCC-UPF.

Es preveu fer més reunions monogràfiques, en què participaran de 12 a 14 persones entre periodistes i especialistes de diferents àrees, per debatre els punts més rellevants en relació a la millora de la comunicació social de la seguretat alimentària.

PERIODISME I MEDI AMBIENT A CÒRDOVA

Del 24 al 26 de setembre de 2008, va tenir lloc a Còrdova l'11è Seminari Internacional de Periodisme i Medi Ambient, amb el patrocini de l'Agència Efe, la Junta de Andalusia i Enresa (Empresa Nacional de Residuos Radioactivos). Isabel Troytíño, sòcia de l'ACCC, hi va assistir amb una beca d'ENRESA, a través del Grup d'Informadors Ambientals (GIA) de la nostra associació. L'organització dels seminaris anà a càrrec de José María Montero, realitzador de documentals de natura per a Canal Sur, i comptà amb ponents procedents tant del periodisme com del camp de la recerca en ecologia i paleobiologia.

CONGRÉS DE PERIODISME CIENTÍFIC WCSJ 2009

La 6a Conferència Mundial de Periodistes Científics se celebrarà a Londres a finals de juny del 2009. Els socis i sòcies de l'ACCC tenen un descompte com a membres d'una entitat integrada en la World Federation of Science Journalists (WFSJ). Quan us registreu al Congrés, heu de fer esment que pertanyeu a l'ACCC, ja que l'organització disposa de llistes actualitzades dels socis i ho podran comprovar directament.

Podeu trobar més informació al web <http://www.wcsj2009.org/>

SETMANA DE LA CIÈNCIA 2008

Darwin a l'escola

Del 14 al 23 de novembre de 2008 es van realitzar una gran varietat d'activitats, tallers, jornades de portes obertes a museus i centres de recerca, conferències, concursos, passejades mediambientals, projeccions de pel·lícules i tot un ventall d'activitats relacionades amb la ciència, amb motiu de la celebració de la Setmana de la Ciència, SC[08]. L'ACCC és una institució membre de la Comissió Organitzadora d'aquesta iniciativa que enguany compleix la 13a edició. A més a més, l'ACCC col·labora en l'organització de diverses activitats.

La ciència al Mercat

El 20 de novembre tingué lloc la 5a edició del taller pràctic *Les dones i la ciència*, al Mercat de Les Corts de Barcelona. Imma Palma i Montse Illán, professores del CESNID, van preparar alguns plats tot explicant les bases científiques darrere de la seva preparació. Se centraren en la patata, en ser-ne l'Any Internacional.

L'acte fou organitzat per la Comissió per a la Igualtat de la Dona, del Districte de Les Corts, i l'ACCC. Amb la col·laboració del Centre Superior de Nutrició i Dietètica (CESNID) de la UB i l'Institut de Mercats de Barcelona.

El dilluns 24 de novembre, l'IEC organitzà una jornada per a estudiants de Batxillerat en commemoració de la publicació del llibre *On the Origin of Species*, de Charles Darwin. L'activitat s'emmarca dins de la celebració de l'any Darwin i pretenia que els alumnes assistissin a xerrades i poguessin visitar la seu de l'IEC. Entre els conferenciants es trobava Agustí Camós (Catedràtic de l'IES Martí i Pol), Gustavo Llorente (Catedràtic de la UB), Arcadi Navarro (UPF) i Bego Vendrell i Carme Puche, (Omnis Cellula). L'acte fou organitzat per l'IEC amb la col·laboració del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, l'ACCC i la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

Alumnes de Batxillerat a la sala Prat de la Riba de l'IEC Foto: M. Piqueras

Cartell de Jordi Martí Figuerola, guanyador del Concurs de Cartells SC[08]

ACTIVITATS DEL SCICOM

Teatre científic: *La Tortuga de Darwin*.

El grup de comunicadors científics SciCom, assistí a l'obra de teatre *La tortuga de Darwin*, escrita per Juan Mayorga, dirigida per Ernesto Caballero i interpretada per Carmen Machi, Vicente Díez, Susana Hernández i Juan Carlos Talavera.

Aquesta obra, que està de gira per tot l'Estat, es va representar al Teatre Romea durant el setembre. De Darwin, l'obra només en té el títol i la reflexió vers el producte de l'evolució d'una espècie en concret, la humana.

Juan Mayorga convida a reflexionar sobre la història i l'evolució humana durant un període d'aproximadament dos-cents anys, temps que dura la vida de Harriet, la tortuga que acompanya Darwin durant el seu viatge a les Illes Galàpagos.

Dreta: L'actriu Carmen Machi interpretant Harriet, la Tortuga gegant de Darwin,

Festival della Scienza

Alguns membres del SciCom van assistir al Festival de la Ciència de Gènova (23 d'octubre- 4 de novembre), que és un dels més grans esdeveniments europeus de difusió de la cultura científica, un punt de referència per a la divulgació científica i un espai de trobada per a investigadors, apassionats, escoles i famílies.

Assassinat al Museu

El passat dia 11 de novembre, membres del SciCom, invitats pel Museu de Ciències Naturals de Barcelona, van poder gaudir de l'exposició *Assassinat al Museu*. L'exposició recrea l'hipotètic assassinat del Director del Museu i és el visitant qui, aplicant les tècniques forenses i criminològiques que l'exposició li ofereix, ha d'emetre un veredict final sobre el probable assassí.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE *CONVIVINT AMB TRANSGÈNICS*, DE DAVID BUENO

El passat 11 de novembre, el Centre Internacional de Premsa va acollir l'acte de presentació del llibre *Convivint amb transgènics*, de David Bueno, professor del Departament de Genètica de la Universitat de Barcelona. L'acte fou organitzat per l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) i el Centre Internacional de Premsa de Barcelona (CIPB), amb la col·laboració de la Fundació Antama i Omnis Cellula.

A l'acte van intervenir Cristina Ribas, vicepresidenta de l'ACCC i amfitriona de la presentació; Héctor Ruiz, director d'Omnis Cellula, l'autor David Bueno i Pere Puigdomènech, investigador del Centre Superior d'investigacions Científiques (CSIC). Héctor Ruiz, en qualitat de director d'Omnis Cellula, explicà el procés de gestació del llibre, mentre que David Bueno destacà els motius que l'havien dut a escriure'l i com l'havia estructurat. L'autor, un apassionat de la divulgació científica, va posar de relleu la manca d'informació objectiva i científica que la ciutadania té a l'abast en referència als transgènics. A més, es queixà de la incorrecta interpretació de la informació científica que certs sectors de la societat fan en relació als organismes genèticament modificats. En aquest sentit, fou clar en la seva defensa dels transgènics des del punt de vista científic, atès que poden aportar força solucions a problemes medicinals, ambientals, agrícoles, etc, intentant desmarcar el debat estrictament científic del model socioeconòmic de país. Malgrat tot, remarcà que la feina d'un científic era divulgar la ciència per tal que la ciutadania sigui, amb tota la informació a la mà, qui decideixi.

Per la seva banda, Pere Puigdomènech, especialista en biotecnologia, centrà la seva presentació en les desigualtats alimentàries mundials i la incidència que hi pot tenir el desenvolupament dels transgènics. Malgrat això, matisà que el desenvolupament dels transgènics segurament es veurà limitat a unes poques espècies, com ara l'arròs, el blat de moro, o la soja, que són monocultius de gran extensió en què la inversió econòmica en biotecnologia és fàcilment recuperable. En canvi, es mostrà més dubitatiu sobre el fet que algun dia hi hagi tomàquets transgènics, per exemple. Remarcà, però, l'existència d'altres tècniques biotecnològiques a l'abast, diferents als OGM, per tal de millorar els cultius.

La sala de premsa del CIPB amb els ponents de l'acte. (Fotografia de Alfredo L. Zamora)

El llibre fou novament presentat el dia 19 de novembre a l'Aula Magna de la Facultat de Biologia. Podeu trobar més informació sobre el llibre a <http://www.publicacions.ub.es/>

CONVOCATÒRIA DEL Vè PREMI JOAN ORÓ DE DIVULGACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC, amb el patrocini del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, de la Generalitat de Catalunya, convoca el Vè Premi Joan Oró a la divulgació de la recerca científica Catalana de Comunicació Científica. L'objectiu és incentivar en el jovent investigador la capacitat per comunicar el contingut i valor de la seva recerca científica i facilitar la publicació del seu treball en els mitjans de comunicació. El termini de presentació dels treballs és el 31 de desembre del 2008.

Podeu trobar més informació al web <http://www.acccnet.net/index/pg.41.470.html> o bé enviant un email a secretaria-tecnica@accc.cat

Us recordem que si voleu subscriure-us a la llista de distribució de l'ACCC trobareu tota la informació a l'adreça:
<http://groups.yahoo.com/group/acccnet>

ENTITATS COL·LABORADORES DE L'ACCC:

ESTEVE

AQITRE

feiQue

LEITAT
Technological Center

gasNatural

divu*Ciencia

Ciment Català

FUNDACIÓ CATALANA
PER A LA
RECERCA
CIENTÍFICA I
INNOVACIÓ

NOVARTIS

USP Instituto Universitario Dexeus
Barcelona